

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de subsidiëring van bebossing

Dit ontwerp van besluit past in de bosuitbreidingsdoelen van de Vlaamse Regering. Het beoogt het subsidielandschap inzake bebossing te vereenvoudigen en bij te stellen. Het geeft financiële ondersteuning aan private en openbare grondeigenaars en trekt subsidiebedragen op voor het verwerven van te bebossen gronden met oog op erkenning als reservaat. Op die manier draagt het bij aan het uitvoeren van de doelstellingen van het regeerakkoord met betrekking tot de realisatie van 4000 ha extra bos en aan het advies van het Relancecomité om meer toegankelijk groen in de woonomgeving van de Vlaming te realiseren.

Het besluit betreft een nieuw besluit Vlaamse Regering, dat tevens enkele wijzigingen aanbrengt in het besluit van de Vlaamse regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing en het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Op 26 mei werd het bosuitbreidingsplan voorgesteld in het Vlaams parlement. Dit plan zal de doelstellingen inzake bosuitbreiding uit het Vlaamse regeerakkoord realiseren. Meer bos is ook één van de beste relancemaatregelen voor het mentaal welzijn van de Vlamingen na de coronacrisis. Natuur heeft een grote positieve invloed op mensen, zowel fysiek als mentaal. Veel mensen hebben de waarde van groen in de nabije omgeving herontdekt. Ze doen dat niet alleen omdat het mooie weer het toelaat. Ze doen dat om zich te ontspannen, tot rust te komen, of simpelweg omdat het hen deugd doet. Natuur neemt stress weg.

De coronacrisis toonde scherper dan ooit aan dat bossen een noodzakelijke aanvulling zijn op de directe leefomgeving van de Vlaming. Het rapport van het Maatschappelijk Relancecomité dat onder leiding van professor Lieven Annemans de Vlaamse regering adviseert in het uitzetten van een duurzaam maatschappelijk hersteltraject stelt het volgende: *“De crisis toonde aan hoe belangrijk woon- en leefomstandigheden zijn in het algemeen en de toegang tot publieke en groene ruimte in het bijzonder. Het is essentieel om iedereen goede woonomstandigheden te geven en de leefkwaliteit in dorpen en steden verder te versterken. Een belangrijke positieve evolutie is dat veel meer mensen in hun vrije tijd aan het bewegen gingen (vooral wandelen, joggen en fietsen). Deze gedragswijziging biedt een opportuniteit om op verder te bouwen.”*

Meer dan ooit hebben we dus nood aan bossen, parken en natuurgebieden, ook als plaatsen van rust en ontspanning. Waar men kan fietsen, wandelen of sporten.

Eén van de sporen uit het bosuitbreidingsplan is het wegwerken van belemmeringen waardoor goede intenties tot meer bos leiden. Als concrete realisatie wordt voorgesteld de subsidiemechanismen inzake bebossing aan te pakken. Deze moeten mobiliserend, aantrekkelijk en klantvriendelijk zijn. De administratieve last dient tot het minimum beperkt, zowel voor de ontvanger, als voor de overheid zelf. De huidige veelheid aan verschillende subsidiestelsels dient meer afgestemd en gestroomlijnd te worden. Private eigenaars (waaronder ook bosgroepen) die hun eigen gronden wensen te bebossen, zullen een subsidie kunnen ontvangen van 2,5 euro per vierkante meter voor de aanplant én het grondwaardeverlies.

De inspanningen die worden geleverd door natuurverenigingen maar ook private eigenaars met het oog op de realisatie van bos als erkend natuurreservaat worden reeds ondersteund met aankoopsubsidies en subsidies voor de inrichting van deze nieuwe, toegankelijke bossen.

Dit wijzigingsbesluit kadert in SD 1 'een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, overal en dichtbij voor iedereen' onder ISE natuur en biodiversiteit uit de beleidsnota omgeving (deel ISE Natuur en biodiversiteit). Daarin wordt vermeld "*Daarnaast zorgen we voor 10.000 ha bosuitbreiding tegen 2030, waarvan 4.000 ha deze legislatuur. [...] Ik voorzie hiervoor een faciliterend beleidskader, voorzie de nodige instrumenten en werk drempels weg. [...] Ik zorg voor een snelle en effectieve boscompensatie en waak erover dat de boscompensatieregeling sluitend blijft.*"

Bossen dragen ook bij aan andere maatschappelijke doelen via de door hen geleverde ecosysteemdiensten. Zo leveren ze ons voedsel zoals wild, water en bessen, hout waarmee we energie kunnen opwekken en grondstoffen voor dagdagelijkse gebruiksvoorwerpen . Een bos beperkt de impact van veranderingen in het milieu en klimaatwijzigingen. Bomen vangen 2 to 16 maal meer fijn stof dan lage vegetatie en helpen zo de luchtkwaliteit op peil te houden, ze spelen een rol in regulatie van erosierisico, waterbeheersing en koolstofopslag. Een volwassen, biodivers, volgroeid bos is een evenwichtig ecosysteem en kan veranderingen in het milieu in zekere mate opvangen. Deze filterende en neutraliserende werking van het bos is van groot belang voor een kwaliteitsvol milieu.

Bossen bieden een groene ruimte voor buitenactiviteiten zoals recreatie- en speelgroen die de fysieke gezondheid ten goede komt, maar ook een aantrekkelijke en aangename leefomgeving die een aantoonbaar positief effect heeft op onze geestelijke gezondheid. De aanwezigheid van natuur heeft heel wat positieve effecten op onze gezondheid. Meer natuur en bos is één van de antwoorden op de hitte-problematiek. Schaduwplekken voorzien verkoeling op erg warme dagen. Natuur heeft een positief effect op mentaal welbevinden, men ervaart meer positieve emoties en minder stress. Natuur heeft ook een positieve impact op de ontwikkeling van kinderen. Wanneer we deze ruimte koppelen aan nuttige en aantrekkelijke voorzieningen die belangrijk zijn voor mensen zoals zitbanken, bewegingsaanbod en speel- en sportterreintjes, .. dan is dit nog beter voor onze gezondheid.

Deze aspecten worden sterk gewaardeerd, ook financieel, en des te meer sinds de Corona-crisis. Woningen in groene 'natuurlijke' omgevingen zijn dan ook zeer gegeerd.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies 2020/243 van 3 juli 2020, en het aanvullend advies van 13 juli 2020.
- De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies verleend op 9 juli 2020 over het voormelde ontwerp van besluit.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 15 juli 2020.

- De Minaraad heeft op (datum) advies gegeven over het ontwerp van besluit (aanvullen).
- Dit ontwerp van besluit valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse aangezien dit regelgeving betreft waar geen vrije beleidsruimte bestaat. Deze uitzonderingsgrond houdt in dat dossiers waar de Vlaamse regelgever geen vrije politieke beleidsruimte meer heeft. Onder 'geen vrije politieke beleidsruimte' wordt verstaan dat de Vlaamse Regering de beleidscontouren al vooraf heeft gevalideerd, bijvoorbeeld in de beleidsnota, wat in casu het geval is.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 26 mei werd het bosuitbreidingsplan voorgesteld in het parlement, waarin een hervorming is voorgesteld van de subsidies voor bebossing. Dit ontwerp van besluit hervormt bestaande subsidieregelingen inzake bebossing. Voor private grondeigenaars die hun eigen gronden wensen te bebossen, wordt de subsidie vastgesteld op 2,5 euro per vierkante meter voor de aanplant (plantgoed; grondvoorbereiding; wildbescherming; kosten voor planten) en een forfaitaire vergoeding voor het verlies van de grondwaarde. Voor openbare besturen, voor terreinen die kunnen erkend worden als reservaat en voor gronden waarvoor een subsidie is bekomen voor verwerving van de grond of vergoeding is gegeven voor het grondwaardeverlies, wordt de subsidie vastgesteld op 0,54 euro per vierkante meter. Dit is vastgesteld op 90% van een gemiddelde effectieve bebossingskost van 6.000 euro per hectare.

Onder de huidige regeling van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing is de subsidie voor bebossing complexer samengesteld- deze regeling blijft van kracht voor de herbevestigde agrarische gebieden, agrarische gebieden vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en de herbebossing :

- Basis voor de beplanting: 3 000 euro per hectare;
- Te vermeerderen met een top up van 250 euro per hectare als stimulans voor het gebruik van plantgoed met een aanbevolen herkomst;
- Vergoeding voor wildbescherming van 235 euro per 100 meter vast raster of 0,45 euro per individuele wildbescherming.

En op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 houdende subsidiëring van het grondwaardeverlies bij bebossing, ondersteund door de inkomsten van de bosbehoudsbijdrage in geval van ontbossing, werd uit de middelen van het Bossencompensatiefonds een forfaitaire vergoeding toegekend die werd vastgesteld op 1/3 van het bedrag van de bosbehoudsbijdrage (3,5 euro per vierkante meter sinds 2017; wordt jaarlijks geïndexeerd). De in dit voorontwerp voorgestelde vergoeding wordt niet langer gekoppeld aan het boscompensatiefonds, zodat deze vergoeding geheel wordt ingezet voor bosuitbreiding.

Al deze verschillende elementen worden geïntegreerd in een totale forfaitaire subsidie voor private grondeigenaars van 2,5 euro per vierkante meter. Publieke rechtspersonen zullen geen recht meer hebben op een vergoeding voor het grondwaardeverlies. Dit om enerzijds de budgettaire kosten te drukken, anderzijds omdat publieke rechtspersonen bezwaarlijk kunnen vergoed worden met publieke middelen voor het mogelijks verlies van grondwaarde wegens hun voorbeeld stellende rol in het leveren van publieke diensten.

De inspanningen die worden geleverd door natuurverenigingen maar ook private eigenaars met het oog op de realisatie van bos als erkend natuurreservaat worden reeds ondersteund met aankoopsubsidies en subsidies voor de inrichting van deze nieuwe bossen. Voor de aankoop van deze gronden wordt middels dit ontwerp van besluit het steunpercentage verhoogd tot 90% van de totale verwervingskost. In dit geval is er geen recht op een vergoeding voor het grondwaardeverlies.

De openstelling van bossen wordt geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuureservaten, laatst gewijzigd bij het besluit van 28 juni 2019. De basisregel is de principiële toegankelijkheid van openbare bossen: dit houdt in dat voetgangers, of iedereen die daarmee is gelijkgesteld, toegelaten zijn op de boswegen (als ze niet zijn afgesloten met een verbodsbord). Afwijkingen van deze basisregel worden geregeld via een toegankelijkheidsregeling. Dit gaat dan bv. over het toelaten van voetgangers op smallere paden, het toelaten van andere gebruikersgroepen (fietsers, ruiters, ...) of het toelaten van gebruikers buiten de wegen (speelzones, vrij toegankelijke zones, ...). Om openstelling van bossen te stimuleren zijn er subsidies mogelijk voor zowel openbare besturen als private beseigenaars. Voorwaarden voor deze subsidies zijn een goedgekeurd (natuur)beheerplan en een goedgekeurde toegankelijkheidsregeling voor een gebied van minstens 5 ha. Deze subsidie bedraagt jaarlijks 70 euro per hectare terrein dat deel uitmaakt van de toegankelijkheidsregeling voor het eerste jaar van de toegankelijkheidsstelling en 40 euro per hectare terrein dat deel uitmaakt van de toegankelijkheidsregeling voor elk van de daaropvolgende jaren, aangevuld met 120 euro per ha speelzone, vrij toegankelijke zone, bivakzone of hondenlosloopzone.

In terreinen van type twee, type drie of type vier, waarvoor een natuurbeheerplan is goedgekeurd, geldt een minimale toegankelijkheid. Dit betekent dat voor een dergelijk terrein geen volledige ontoegankelijkheid kan worden ingesteld. Er moet dus minstens een minimale invulling van het doel beleving zijn. Minimale toegankelijkheid impliceert bijvoorbeeld dat een terrein één of enkele keren per jaar of voor een bepaalde doelgroep toegankelijk kan zijn. Inzake administratieve en procedure afhandeling steunt het voorstel op de regeling uit het Besluit van 2 oktober 2015, maar de voorwaarden worden aanzienlijk vereenvoudigd. Er wordt alleen steun gegeven voor het aanplanten van inheemse boom en struiksoorten.

Voor de agrarische gebieden wordt de steun gefocust op grotere bosgehelen.. Ook percelen binnen de agrarische gebieden die in professioneel landbouwgebruik zijn vallen buiten de scoop. De nieuwe subsidiemogelijkheden voor bebossing zoals voorzien in dit besluit gelden niet voor gronden gelegen in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor gronden gelegen in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen blijft het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing van toepassing..

De beperkingen in agrarisch gebied proberen een evenwicht te vinden om enerzijds de robuuste landbouwstructuren niet te versnipperen en anderzijds tegemoet te komen aan de vraag voor meer bossen..

Uiteraard kan via een planinitiatief een herbevestigd agrarisch gebied omgezet worden in een groene bestemming.

Industriegebieden worden uitgesloten van de bebossingsubsidie.

Om de kansen die er liggen voor biodiversiteitsherstel op bedrijventerreinen maximaal te grijpen én tegelijkertijd rechtszekerheid en ontwikkelingskansen aan de bedrijven te geven werkt de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme aan een "Omzendbrief Tijdelijke natuur" die nog dit jaar zal worden gepubliceerd. Er wordt niet gewerkt met vaste indieningsmomenten zodat geïnteresseerden doorlopend een aanvraag kunnen indienen. Het aanvraagdossier wordt sterk vereenvoudigd door alleen het minimaal noodzakelijke op te nemen. Voorwaarden die via vergunningen kunnen worden opgevangen, worden geschrapt. Het beperken van de vergunningsvoorwaarden maakt het mogelijk de behandelingstermijnen in te korten. Er wordt geen rangschikking meer gemaakt van de aanvragen ten opzichte inhoudelijke beoordelingscriteria. De huidige regeling voor vergoeding van het grondwaardeverlies en de regeling bebossing uit het besluit van 2 oktober 2015 worden opgeheven, met een overgangsregeling.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

De definiëring van een aantal termen in artikel 1 wil onnodige herhalingen vermijden en betwistingen uitsluiten over bepaalde termen die soms in uiteenlopende betekenissen worden gebruikt.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen nadere uitlegging.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de voorwaarden die gelden om in aanmerking te komen voor de subsidie, wat betreft de aanvrager:

1° de aanvrager is een privaatrechtelijke rechtspersoon, een natuurlijke persoon of een andere publiekrechtelijke rechtspersoon dan de federale staat, het Vlaamse Gewest of een publiekrechtelijke rechtspersoon van het Vlaamse gewest;

2° de aanvrager onderschrijft bij de indiening van de aanvraag de verbintenisvoorwaarden, vermeld in artikel 4 van dit besluit.

Verder bepaalt dit artikel de voorwaarden die gelden om in aanmerking te komen voor de subsidie, wat betreft de grond waarop de aanvraag voor de subsidies betrekking heeft.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt de verbintenissen die de aanvrager van de subsidie aangaat:

1° het uitvoeren van de nodige beheerwerken om de bebossing in stand te houden;

2° de bebossing in stand te houden gedurende een periode van 25 jaar na de uitbetaling van de subsidie, vermeld in artikel 8 van dit besluit;

3° de eigenaar van de grond, waarvoor met toepassing van dit besluit een subsidie werd verkregen, voorziet via de notaris bij elke overdracht, een melding in de notariële akte van de verbintenisvoorwaarden die gekoppeld zijn aan de gronden in het kader van dit besluit.

Artikel 5

De subsidie bebossing bedraagt 2,5 euro/m². Indien de grond in eigendom is van een openbaar bestuur of indien de grond die bebost wordt, verworven is met aankoopsubsidies vanwege een overheid, is gelegen binnen agrarisch gebied in de ruime zin en de grond heeft een oppervlakte tussen 25 are en 50 are en sluit aan op een bestaand bos of indien reeds een vergoeding voor het verlies inzake grondwaarde is bekomen bedraagt de subsidie bebossing 0,54 euro/m².

Private eigenaars (waaronder ook bosgroepen) die hun eigen gronden wensen te bebossen krijgen een subsidie van 2,5 euro per vierkante meter voor de aanplant en het grondwaardeverlies.

Besturen, zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, 6° van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer, zullen geen recht hebben op een vergoeding voor het grondwaardeverlies. Dit om enerzijds de budgettaire kosten te drukken, anderzijds omdat publieke rechtspersonen bezwaarlijk kunnen vergoed worden met publieke middelen voor het mogelijks verlies van grondwaarde wegens hun voorbeeld stellende rol in het leveren van publieke diensten.

Artikel 6

De eerste alinea van dit artikel bepaalt welke documenten de aanvraag voor de subsidie bos moet bevatten. Het betreft enerzijds de noodzakelijke identificatiegegevens van de aanvrager en anderzijds gegevens over de te bebossen gronden. Tevens moet de aanvrager verklaren de verbintenisvoorwaarden zoals beschreven in artikel 4 te zullen naleven.

Voor de aanvraag van de subsidie wordt gebruikgemaakt van de formulieren, waarvan het model ter beschikking wordt gesteld op de website www.natuurenbos.be van het agentschap of via een op de vermelde website beschikbaar digitaal loket.

Indien de aanvraag van de subsidie niet wordt ingediend via het in het tweede lid bedoelde digitaal loket, wordt de aanvraag op eenvoudige wijze, eventueel via mail, bezorgd aan het agentschap.

Artikel 7

Dit artikel bevat de werkwijze inzake de verdere afhandeling van het dossier bij het agentschap inzake de ontvankelijkheidsverklaring en het nazicht op volledigheid. Indien de aanvraag ontvankelijk is, behandelt het agentschap het dossier en binnen de dertig kalenderdagen brengt het agentschap advies uit aan de bevoegde minister. Er wordt geen rangschikking meer gemaakt van de aanvragen ten opzichte inhoudelijke beoordelingscriteria. De minister beslist binnen een periode van eveneens dertig kalenderdagen.

Artikel 8

De eerste alinea van dit artikel omschrijft de melding van het feit dat de bebossing is uitgevoerd. De tweede alinea bepaalt dat de betaling van de subsidie gebeurt na ontvangst van melding dat de bebossing is uitgevoerd. De betaling gebeurt op het rekeningnummer dat is opgenomen in het aanvraagformulier of werd ingegeven in het e-loket van het Agentschap.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt wie belast is met het toezicht op de aanwending van de subsidie, en wie een controle ter plaatse kan uitvoeren.

Het agentschap is belast met het toezicht op de aanwending door de begunstigde van de subsidie die met toepassing van dit besluit wordt toegekend.

De gemachtigde personeelsleden van het agentschap en de Vlaamse overheid, alsook de door hen aangestelde personen, kunnen een controle ter plaatse uitvoeren.

Artikel 10

Artikel 10 bepaalt wanneer de subsidie volledig teruggevorderd wordt.

Dit artikel betreft de overname van regels van een hogere rang of van regels waarvoor andere overheden bevoegd zijn, en deze overname is in casu verantwoord omwille van de leesbaarheid van de tekst. De overname van deze bepalingen houdt in feite niet meer in dan de bevestiging van een regel van hogere rang of van een regel vastgesteld door een andere overheid.

De regel van hogere rang of van regels waarvoor andere overheden bevoegd zijn, waarvan hier sprake is, is artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Artikel 11

Dit artikel wijzigt de titel van het *besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing*. Meer bepaald wordt de verwijzing naar de subsidie 'bebossing' in de titel gewijzigd door meer specifiek te verwijzen naar de subsidie 'bebossing in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen'. Middels dit wijzigingsbesluit blijft de subsidie bebossing immers enkel nog bestaan voor de bebossing van gronden in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor alle andere gronden moet een subsidie aangevraagd worden middels de nieuwe subsidie die hoger in dit besluit wordt ingesteld. De facto wordt de subsidie bebossing geschrapt voor alle gronden behalve voor gronden gelegen in

herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Artikel 12

Dit artikel wijzigt de titel van hoofdstuk 2, in die zin dat de verwijzing naar de subsidie 'bebossing' vervangen wordt door een verwijzing naar de subsidie 'bebossing in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen'. Middels dit wijzigingsbesluit blijft de subsidie bebossing immers enkel nog bestaan voor de bebossing van gronden in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Artikel 13

Middels dit artikel wordt artikel 2 van het besluit vervangen. Er wordt gespecificeerd dat subsidies die verleend worden voor het aanleggen van een bebossing enkel verleend kunnen worden voor de bebossing van gronden die gelegen zijn in herbevestigd agrarisch gebied en agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Artikel 14

Dit artikel vervangt in artikel 3 van het *besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing* zowel in het eerste als in het tweede lid de woorden 'voor het aanleggen van een bebossing' door de woorden 'voor het aanleggen van een bebossing in herbevestigd agrarisch gebied of agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen'

Artikel 15

Dit artikel voegt in artikel 5 een derde lid toe, dat bepaalt dat om in aanmerking te komen voor een subsidie voor het aanleggen van een bebossing, de te bebossen grond gelegen moet zijn in herbevestigd agrarisch gebied of agrarisch gebied vastgesteld in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor het bebossen van gronden gelegen in andere bestemmingen moet gebruik gemaakt worden van de nieuwe subsidie bebossing zoals in de eerdere artikelen van het wijzigingsbesluit ingesteld.

Artikel 16

Dit artikel voegt een nieuw punt 10° toe aan artikel 32, eerste lid van het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer. Dit lid bepaalt de voorwaarden waaraan natuurlijke personen en privaatrechtelijke rechtspersonen moeten voldoen om een aankoopsubsidie te verkrijgen. Hieraan wordt nu een nieuw punt 10° toegevoegd, dat bepaalt dat om een aankoopsubsidie te verkrijgen voor grond die bebost zal worden, een overzicht van de betrokken kadasterpercelen en een verklaring op erewoord afgeleverd moet worden waarin staat dat de grond bebost zal worden binnen de twee jaar.

Artikel 17

Middels dit artikel wordt artikel 35 gewijzigd, in die zin dat tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid wordt toegevoegd, dat bepaalt dat in het geval dat een terrein verworven wordt om bebost te worden de aankoopsubsidie steeds 90% van het aankoopbedrag bedraagt met een maximum aan subsidie van 5 euro per vierkante meter, inclusief alle kosten. De regels inzake aankoopsubsidies blijven van toepassing, waardoor verwerving van gronden in landbouwgebruik gelegen in herbevestigd agrarisch gebied niet worden gesubsidieerd. Voor gronden buiten landbouwgebruik dient een doelmatigheidstoets uitgevoerd te worden waarbij het dossier wordt getoetst op het niet aantasten van de agrarische structuur en de ecologische meerwaarde van het dossier. Er is ook advies van Departement Landbouw en Visserij voorzien. Daarnaast is een

bebossingsvergunning noodzakelijk. In de praktijk worden er slechts zeer zelden aankoopsubsidies in HAG toegekend.

Artikel 18

Middels dit artikel wordt het *besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 houdende subsidiëring van grondwaardeverlies bij bebossing, ondersteund door de inkomsten van de bosbehoudsbijdrage in geval van ontbossing* opgeheven, aangezien de subsidie grondwaardeverlies reeds verwerkt zit in deze nieuwe subsidie.

Artikel 19

Dit artikel bepaalt dat de aanvragen van subsidies voor bebossing en het verlies van grondwaarde die zijn ingediend maar nog niet zijn afgehandeld vóór de inwerkingtreding van dit besluit, verder worden behandeld, toegekend en betaald volgens de bepalingen van de besluiten bebossing-herbebossing en grondwaardeverlies.

Artikel 20

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid tot het coördineren van de verschillende besluiten die de subsidiëring met betrekking tot bebossing regelen, dit met het oog op klantvriendelijkheid en helderheid bij het toepassen van de regelgeving.

Artikel 21

Dit artikel bepaalt dat het besluit in werking treedt op de dag van ondertekening. Deze bepaling wijkt af van de standaard praktijk waar een besluit tien dagen na publicatie in werking treedt. Reden voor deze afwijkende bepaling is dat we willen dat de mensen maximaal en zo snel mogelijk gebruik kunnen maken van de nieuwe subsidie en dit voor het eerstkomende plantseizoen dat start midden oktober.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact van deze nieuwe regeling is opgenomen in de budgetraming van het bosuitbreidingsplan 'Meer bos voor Vlaanderen' (zie bijlage 2). De budgetimpact van het totale plan voor de volledige periode 2020-2024 komt uit op 121.694.009 euro. Voor de subsidies die via dit dossier worden ingevoerd en vereenvoudigd, komt dat voor dezelfde periode uit op 71.075.000 euro (zie tabel 8.2 in bijlage 2: lijnen 3, 4, 5, 6 en 8).

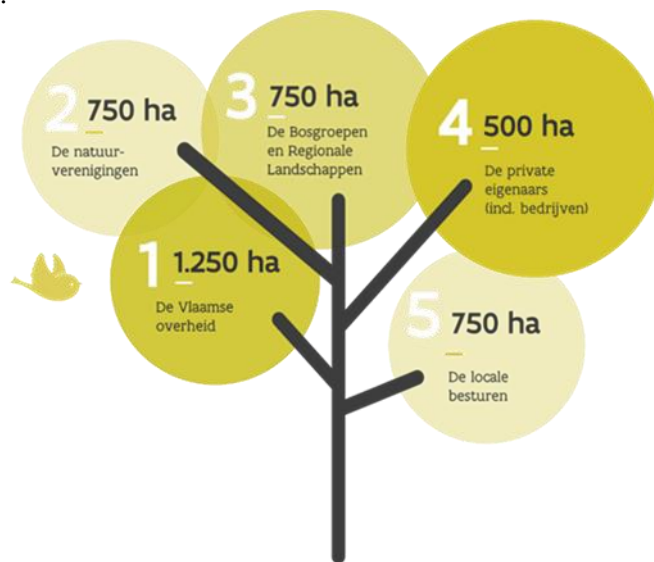
Het Vlaamse Gewest meent dat er in hoofddeorde geen sprake is van staatssteun. Indien de subsidie toch gekwalificeerd moet worden als steun in de zin van Artikel 107 van het Verdrag betreffende Werking van de Europese Unie (VWEU), moet de steun toch niet worden aangemeld bij de Europese Commissie omdat ze vrijgesteld is van aanmelding op grond van artikel 53 van de Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (de zogenaamde "Groepsvrijstellingsverordening"). De subsidieregeling betreft het bevorderen van bosuitbreiding in het kader van de instandhouding, beheer en behoud van natuur en biodiversiteit. Deze steun heeft geen economisch karakter. Door middel van de subsidie worden geen kosten gedekt die gelinkt zijn aan de economische activiteiten of de economische functie van het onroerend goed. De subsidie is een compensatie voor gemaakte kosten en verlies van waardeverlies van een onroerend goed ten gevolge van het feit dat het betrokken goed gedurende minstens 25 jaar het statuut zal krijgen van bos. De subsidie heeft geen betrekking op economische activiteiten en kan bijgevolg niet gekwalificeerd kan worden als steun in de zin van Artikel 107 §1 VWEU.

De kredieten zullen worden aangerekend op volgende begrotingsartikelen:
Voor de investeringssubsidie bos worden de subsidies aangerekend op artikel QDX-3QCE2FA-WT en basisallocatie QDX 3QC083 5210. In 2020 is hier 600 000,- euro voor voorzien.
Voor de aankopen worden de subsidies aangerekend op artikel QDX-3QCE2FA-WT en basisallocatie QDX 3QC079 5210. In 2020 is hier 1 000 000,- euro voor voorzien.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 9 juli 2020.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 15 juli 2020..

Toelichting betreffende de doelmatigheid van de verhoging van het subsidiebedrag
Het plan vertrekt van een verdeling van de doelstelling over verschillende actoren volgens onderstaande aanname.



Deze subsidie richt zich op de sporen 2 tot en met 5.

Op basis van gemiddelde toegekende subsidies voor bebossing is de gemiddelde subsidiekost 'bebossing' volgens het actueel geldende BVR van 02/10/2015, als volgt:

In 2016: gemiddeld 6.889 €/ha voor in totaal 13,24 ha nieuw bos

In 2017: gemiddeld 4.052 €/ha voor in totaal 22,30 ha nieuw bos

In 2018: gemiddeld 5.717 €/ha voor in totaal 26,93 ha nieuw bos

In 2019: gemiddeld 4.464 €/ha voor in totaal 11,01 ha nieuw bos

Geeft een gemiddelde van 5.281 €/ha voor in het totaal 73,5 ha nieuw bos.

Dit doet besluiten dat de huidige subsidie onvoldoende is.

Volgens het BVR grondwaardeverlies van 28/06/2019 is onder de huidige regeling de vergoeding voor grondwaardeverlies forfaitair vastgesteld op 1/3 van de bosbehoudsbijdrage. De bosbehoudsbijdrage staat sinds 01/07/2020 op 3,66€/m² (wordt jaarlijks geïndexeerd), wat maakt dat deze vergoeding uitkomt op 1,22€/m² of 12.200 €/ha.

Opgeteld zou dit dus maximaal gemiddeld uitkomen op: 5.281 €/ha + 12.200 €/ha = 17.481 €/ha of dus 1,75 €/m².

Ten opzichte van de bebossing zoals die vandaag bestaat is de nieuwe subsidie van 2,5 €/m² een gemiddelde meerkost van 0,75 €/m². Maar ten opzichte van een piste om bosuitbreiding geheel te realiseren door middel van aankopen, is dit een minkost.

Als referentie

In 2019 heeft Natuur en Bos 30,91 ha aangekocht voor bosuitbreiding (minafonds + Boscompensatiefonds) voor een totaalbedrag van 7.812.134 euro of gemiddeld 59.675 euro/ha. Deze gronden zijn doorgaans in landbouwgebruik.

Volgens de notarisbarometer voor het eerste semester van 2019 varieert de gemiddelde prijs van landbouwgronden in Vlaanderen tussen 42.600 €/ha (Vlaams Brabant) en 60.443 €/ha

(West-Vlaanderen), met een gemiddelde van 51.757 €/ha. Dat de gemiddelde grond die Natuur en Bos verwerft voor bebossing gemiddeld duurder is, is te wijten aan de gerichte keuze om overwegend in te zetten op stadsbossen, wat gemiddeld gezien een duurdere prijs oplevert en omdat er ook vaak de pachtuitredingsvergoedingen worden betaald.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit wijzigingsbesluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten. Twee bestaande subsidieregelingen worden samengevoegd tot één nieuwe regeling.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De lokale besturen maken nu reeds gebruik van de subsidies die steunen op het Besluit van 2 oktober 2015 en de subsidiëring voor bebossing blijft behouden. De lokale besturen verliezen wel de subsidiëring van het verlies aan grondwaarde die volgt uit bebossing die pas een jaar geleden werd ingevoerd.

- Er is geen impact op het personeel
- Er is geen weerslag op de werkingsuitgaven
- Er is geen impact op de investeringen en schulden
- Er is geen impact op de ontvangsten.

Conclusie: er is geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Er wordt advies gevraagd van de Mina-Raad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de subsidiëring van bebossing;
- 2° Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten:
 - over voornoemd ontwerp besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Minaraad in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
 - over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Bijlage 1: het principiële goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de subsidiëring van bebossing
- Bijlage 2: het bosuitbreidingsplan 'Meer bos voor Vlaanderen' en de bijhorende budgettabel
- Bijlage 3: het advies van de Inspectie van Financiën van 9 juli 2020.
- Bijlage 4: het begrotingsakkoord van 15 juli 2020.